

За новаціями – до професури

Один раз на п'ять років кожен державний службовець має пройти курс підвищення кваліфікації. Для голів обласних і районних рад такий час настав у березні – всі вони зібралися для навчання в Інституті підвищення кваліфікації керівних кадрів Національної академії державного управління при Президентові України.

– Програму навчання побудовано з огляду на дані анкетування, яке ми проводили напередодні. Тож серед лекційних тем лише найактуальніші: пенсійна реформа, земельні відносини, соціальні новації, фінансове право, державна регіональна політика, культура ділового мовлення, – каже **Валентина ГОШОВСЬКА, директор Інституту підвищення кваліфікації керівних кадрів,**

доктор політичних наук, професор, заслужений працівник освіти, народний депутат України кількох скликань Верховної Ради.

Навчальний процес забезпечують кваліфіковані викладачі Національної академії державного управління при Президентові України, де налічується 59 кафедр. Лекції читатимуть також експерти-практики та керівники центральних органів державної влади. За підсумками навчання відбудеться тестування слухачів.

Голови Чернігівської, Миколаївської та Запорізької обласних рад розповіли кореспондентові «Вісн» про свою роботу.

Голова Чернігівської обласної ради Анатолій МЕЛЬНИК:

– Одне з важливих питань сьогодні – розмежування повноважень між виконавчою владою та органами місцевого самоврядування, наприклад, щодо комунального майна, процедури призначення керівників на місцях. Нині вчиняються спроби взагалі усунути ради від регулювання земельних відносин, передавши такі функції адміністраціям. Ці та інші суперечності й має, на мій погляд, розв'язати майбутня адміністративно-територіальна реформа.

Як відомо, 1997 року Україна ратифікувала Європейську хартію місцевого самоврядування, тепер треба знайти змогу імплементувати її положення до українського законодавства. Належить узгодити низку принципів для нас моментів, зокрема стосовно організаційного, правового, фінансового забезпечення самоврядних органів. Над цим складним завданням працює і Українська асоціація місцевих та регіональних влад, і робоча група Кабінету Міністрів.

Хоча відбулися тільки три сесії обласної ради нового скликання, ми вже ухвалили понад десять регіональних програм розвитку, приміром, «Шкільний автобус». На черзі – кілька цільових медичних програм, скажімо, щодо цукрового діабету. На контролі перебувають програми, ухвалені депутатами попереднього скликання. Усі програми втілюємо завдяки співпраці з обласною держадміністрацією.

За показниками наповнення бюджету ми фактично вже вийшли на докризовий рівень і надалі сподіваємося на посилення позитивної тенденції.

Голова Миколаївської обласної ради Ігор ДЯТЛОВ:

– Миколаївщина веде перед з відновлення дошкільних навчальних закладів. Якщо на державному рівні про реалізацію такої програми заговорили тільки тепер, то в нашій області вона діє ще з 2007 року. До цього часу дитячі садки лише закривалися, тож не дивно, що досі на Миколаївщині бракує близько 30 дошкільних установ.

Нині широко дискутують про територіально-адміністративну реформу, відбуваються наради з цього питання. Президент Віктор Янукович у своїх виступах не раз зауважував, що слід усунути дублювання функцій центральних і місцевих органів влади. Справді, підприємець не встигне випроводити одного інспектора, як прихо-

дить інший перевіряти те ж саме. Таке дублювання заважає передусім владі: потрібно чітко визначити, який чиновник за що відповідає, аби з нього за це запитувати.

У Миколаївській обласній раді ніколи не роздували апарату. Нині в нашій структурі лише 39 осіб, тоді як у деяких – понад 50, а в кількох ще недавно було більше 100. Кабмін рекомендує скоротити працівників апарату обласних рад до 33–39 – залежно від кількості мешканців в області.

Парадокс: деякі обласні ради всупереч закону не передали частину своїх повноважень державним адміністраціям, а тому утримують відповідний штат. Ми ж закон виконали. Якщо облрадам законодавчо повернуть функції, наприклад, з управління комунальним майном, природно, що тоді в апараті Миколаївської облради мають бути кілька працівників, котрі опікуватимуться цим питанням.

Згідно з новим Бюджетним кодексом декілька місцевих податків було ліквідовано, декілька – стали державними. Проте тенденція до перевиконання бюджету зберігається, за попередніми даними – на 7 відсотків. Болюче питання – транспортний збір, який тепер сплачується разом з акцизом на нафтопродукти. Оскільки досі не відбувся перерозподіл коштів із державного бюджету, область не має грошей на ремонт доріг місцевого значення.

Голова Запорізької обласної ради Павло МАТВІЄНКО:

– Нещодавно обласна рада затвердила деякі пріоритетів діяльності. Всі вони матимуть ідентифікаційні точки, перелік яких міститиметься на сайті облради. Таким чином громадськість зможе поетапно контролювати виконання поставлених завдань. Серед пріоритетів – розширення бази оподаткування, продовольча безпека, соціальні аспекти, освіта, медицина.

Так, завершуємо реконструкцію госпіталю для ветеранів Великої Вітчизняної війни й дитячої обласної клінічної лікарні, йде підготовка до будівництва перинатального центру.

Ми визначили п'ять основних напрямів інвестиційної привабливості регіону. Наприклад, торік в області зібрали 2 мільйони тонн зерна, однак, залучивши ефективні технології, цей показник, за нашими розрахунками, можна збільшити вдвічі. Сприятиме піднесенню сільського господарства будівництво оптового фермерського ринку, що здійснюватиметься в рамках державної програми. Уже здали

в експлуатацію один зернопереробний термінал у Кам'янці-Дніпровській (інвестор – компанія «Нібулон»), плануємо на території області незабаром спорудити другий.

Ще один перспективний напрям – вітрогенерація. Цей проєкт вартістю близько 1,5 млрд. євро реалізується в Приазов'ї. Серед завершених інвестиційних проєктів слід відзначити будівництво сучасного заводу напівпровідників у Запоріжжі, що виробляє кремнієві злитки для сонячних батарей.

Здійснюючи адміністративно-територіальну реформу, необхідно радикально скоротити кількість

працівників територіальних органів центральної влади. Їх у Запорізькій області втричі більше, ніж чиновників місцевого самоврядування, – 7,5 тисячі. На мою думку, деякі з цих структур слід підпорядкувати обласним радам й адміністраціям. До речі, у Запорізькій обласній раді торік у грудні скоротили апарат на 30 відсотків – з 83 до 58 осіб. До кінця поточного року плануємо здійснити сертифікацію держслужбовців за міжнародною системою ISO-9001.

Записав Юрій ПІРНИЙ.

12

Словник-довідник

з парламентаризму / За заг. ред. Гошовської В. А.

Оксана РУБЛЮК,
кандидат політичних наук, професор кафедри
парламентаризму та політичного менеджменту
НАДУ при Президентові України

У комплексі програми з підготовки висококваліфікованих кадрів для парламентської діяльності надзвичайно актуальним є «Словник-довідник з парламентаризму», в якому в стислій і доступній формі викладено теоретичні й методичні напрацювання з парламентаризму та парламентської діяльності науковців першої в Україні кафедри парламентаризму та політичного менеджменту Національної академії державного управління при Президентові України. Словник містить понад 1250 термінів, які розкривають зміст понять за такими основними категоріями: «теорія та історія парламентаризму», «конституційний процес в Україні», «парламентаризм як представницький інститут влади», «суб'єкти парламентської діяльності», «політичні партії як елемент парламентаризму», «виборчі системи: суть, різновиди», «політичні еліти та лідерство». У додатках подано історичні документи, що відображають становлення конституційного процесу в Україні та матеріали про Голів Верховної Ради України, голів Комітетів Верховної Ради та голів депутатських фракцій

від початку становлення державної незалежності й донині.

Укладачі намагалися врахувати специфіку інтерпретації цих термінів у вітчизняній і зарубіжній науковій літературі, зміни у Конституції й законах України та доповнили перелік наявних і широко вживаних у парламентській діяльності термінів новими категоріями, запровадили низку нових термінів і визначень, серед яких: «неполітичний парламент», «нормативна держава», «параполітика», «параполітична практика», «політична бідність», «темпоральність», «адміністративний режим», «демократія імітаційна», «демократія керована», «деполітизація», «дирижистська система», «політичний клас» тощо.

У додатках подано перелік парламентів країн світу; розділ IV Конституції України «Верховна Рада України»; перелік Комітетів Верховної Ради України; контактну інформацію про вищі органи державної влади.

У процесі підготовки Словника-довідника використано вітчизняні й іноземні літературні джерела, основними з яких є: Словник термінів і

понять «Законотворча діяльність» за ред. В. Литвина; Юридична енциклопедія за ред. Ю. Шемшученка; Словник термінів і понять з державного управління В. Малиновського; Словник-довідник «Парламентаризм» П. Шляхтуна та ін.

Доцільність і вчасність видання такого словника зумовлена й тим, що він сприятиме оволодінню знаннями та необхідними вміннями зі спеціальності «Парламентаризм та парламентська діяльність», вперше запровадженої в Україні в Національній академії державного управління при Президентові України. Подані матеріали допоможуть під час підготовки до поточної, підсумкової та державної атестації з дисциплін напряму «Державне управління».

Словник-довідник буде корисним для народних депутатів України, посадових осіб місцевого самоврядування, державних службовців, науковців, викладачів, аспірантів, магістрів, студентів, усіх тих, хто цікавиться проблемами реалізації принципів парламентаризму в політико-правовій практиці.